

RESUMÉ

Giv et øjeblik:

**Vil du hjælpe en ung,
når du har tid?**

Tæt samarbejde mellem kommune og civilsamfund gentænker frivillighed

Center for Digital Pædagogik har, i samarbejde med Skanderborg Kommune og KFUM's Sociale Arbejde, afprøvet en ny samarbejdsform mellem kommune og civilsamfund for at give unge i sårbare positioner bedre adgang til civilsamfundets tilbud og netværk som et supplement til den kommunale støtte. Projektet er finansieret og støttet af Bikubenfonden.

Projektgruppen identificerede følgende barrierer for samarbejdet mellem civilsamfund og kommune:

Unge mangler ofte ressourcer til at opsøge frivillig hjælp eller fællesskaber, der kan supplere kommunale indsatser. Tilbuddene opleves ikke altid som tilgængelige eller synlige for den unge.

Kommunalt ansatte oplever en distance til frivillige tilbud, hvilket gør dem mindre tilgængelige i en travl hverdag. Der er for mange skridt involveret i at hjælpe den unge, og der mangler overblik over variationen af tilbud.

Civilsamfundets kapacitet begrænses af ressourcer til opsøgende arbejde og koordination omkring match-arbejdet.

Projektet har arbejdet med udfordringerne ud fra tre overordnede strategier:

- **Direkte kobling:** Etablering af en mere direkte kobling mellem kommunens medarbejdere og civilsamfundets frivillige ved hjælp af Nyby-app'en.
- **Organisatorisk struktur:** Systematisk arbejde med organisatorisk struktur for at mindske administrative arbejdsgange hos både kommune og civilsamfund
- **Den unges behov:** Den unges ønsker eller behov er udgangspunktet, og de frivillige ressourcer byder ind med relevante løsninger

Organisatorisk tillid skal understøtte frivilliginddragelse

Det var særligt i den kommunale kontekst, at projektet så et behov for at arbejde med den organisatoriske struktur, for at sikre at medarbejderne oplevede tillid og tryghed i brugen af app'en. Dette særligt, fordi medarbejderne allerede skal forholde sig til en række retningslinjer for arbejdet med de unge, herunder hvad der er formuleret i handleplanen, mm.

Udover et tæt samarbejde i et etableret projektteam med dels projektleder fra Center for Digital Pædagogik, samt koordinatore fra Skanderborg Kommune og KFUM's Sociale Arbejde, blev der formuleret en overordnet samarbejdsaftale, som skitserede hvilke krav, de frivillige, rekrutteret gennem KFUM's Sociale Arbejde, skulle leve op til, for at de kunne matches med de unge.

Ligeledes blev der aftalt procedurer for, hvordan en række forskellige udfordringer blev løst, herunder mangel på forespørgsler fra medarbejderne eller mangel på frivilligt engagement.

Selvom den organisatoriske struktur var på plads, oplevede projektet fortsat en tvivl blandt medarbejderne ift. hvordan de frivillige ressourcer kunne bidrage positivt til at løse problemer hos de unge. Det handlede ikke om at medarbejderne ikke kunne se behovet eller værdien, men snarere at de vurderede at de unges problematikker krævede mere specialiseret faglighed, hvorfor det blev svært at formulere en forespørgsel til ukendte frivillige gennem en app.

Der blev arbejdet med tvivlen hos medarbejderne gennem dels målrettede refleksionsmøder, en præsentation af de frivillige, samt et skifte i det pædagogiske perspektiv i arbejdet med de unge. Skiftet i det pædagogiske perspektiv betød at medarbejderne gik fra at anse de frivillige som problemløsere til i stedet at se dem som muligheder for at de unge kan komme tættere på deres ønsker og drømme. Det har haft stor betydning for medarbejdernes evne til at inddrage frivillige, fordi det rettede fokus mod de unges udviklingspotentialer.

Den vigtigste læring i den kommunale kontekst

- / For at medarbejderen er engageret og motiveret for at inddrage frivillighed i arbejdet med den unge, er de nødt til at italesætte **forståelsen af egen kerneopgave**, versus hvilke opgaver en frivillig kan bidrage positivt til.
- / For at medarbejderne har tillid til de frivillige, er det nødvendigt at **medarbejderne præsenteres for de frivillige** enten direkte eller indirekte via frivilligkoordinatoren. De skal have en klar fornemmelse af, *hvem* de frivillige er, både fagligt og menneskeligt.
- / Der skete et skift i motivationen og energien hos både medarbejdere og unge, da der, gennem refleksionsmøderne, blev sat **fokus på drømme og ønsker hos den unge**, frem for konkret problemløsning.
- / Der er behov for en **dedikeret organisering i kommunen**. I projektet er der en tydelig projektkoordinator, som står for den daglige fremdrift og sparring blandt medarbejderne. Samtidig blev projektet prioriteret af ledelsen, hvorfor medarbejderne havde tid og arbejdsrum til at udforske inddragelsen af frivillige på en ny måde. Begge dele var nødvendige.

Episodisk frivillighed: En ny mulighed for at gøre en forskel

I projektet blev der skabt et nyt frivilligtilbud hos KFUM's Sociale Arbejde. Det fik navnet "Giv Et Øjeblik", og er bygget op omkring episodisk frivillighed. De frivillige engagerer sig efter behov, uden faste forpligtelser og med en høj grad af fleksibilitet.

Gruppen af frivillige er kendetegnet af at være faglige såvel som menneskelige ressourcestærke. Faglighederne tæller bl.a. en socialrådgiver, gymnasielærer, bankdirektør, økonomichef, it-rådgiver, familierådgiver og som nævnt tøjdesigner. Men udover deres erhvervsfagligheder har vi eksempler på, at de samme frivillige har budt ind med egne interesser, såsom hækling, heste og ridning, yoga, veteranbiler, madlavning og litteratur.

Størstedelen af de frivillige har fuldtidsarbejde og familie, og er derfor fra det segment, som statistik set har færrest frivillige aktiviteter, fordi deres livssituationer ikke efterlader meget overskud eller tid til det. Det er interessant, hvordan Giv Et Øjeblik alligevel lader til at tiltale denne gruppe, og det vurderes i projektet, at det kan hænge særligt sammen med to årsager.

Den første er, at de frivillige selv har givet udtryk for, at de, som unge, har oplevet kortvarige betydningsfulde møder med voksne, som ville dem det godt, uden at det nødvendigvis var i en faglig sammenhæng.

I tilbuddet ser de muligheden for at kunne indtage den rolle for en ung i lokalområdet, uden at de behøver at investere store mængder tid og overskud. De kan altså relatere personligt til sagen, og har på egen krop oplevet, hvordan et møde med en anden kan have afgørende betydning.

Den anden årsag handler om motivation, og hvordan Giv Et Øjeblik understøtter en stigning i de frivilliges indre motivation for at løse specifikke opgaver, fordi tilbuddet understøtter de tre faktorer for indre motivation; selvbestemmelse, kompetence og samhørighed (Self Determination Theory, Ryan & Deci, 2000).

Vigtigste læringer i den civilsam- fundsmæssige kontekst

Frivilligtilbuddets opbygning tiltaler en gruppe af mennesker, som både har stærke faglige og personlige ressourcer, ligesom de repræsenterer en gruppe, som typisk er underrepræsenteret i civilsamfundet (unge erhvervsaktive og børnefamilier)

Brugen af en app som værktøj til at koordinere de frivillige (ressourceperson), samt facilitere kontakten til medarbejderen (behovsperson) skaber optimale rammer for at kommunikere og iværksætte de frivillige

Overvejelserne omkring, hvordan det frivillige arbejde kan bygges op omkring faktorerne for indre motivation, og hvordan det kommer til udtryk i Giv Et Øjeblik, er vigtige indsigter, som bør give inspiration til nye indsatser samt en gentænkning af eksisterende. Måske er det en del af opskriften til at skabe den gode frivillighed i den samfundsmæssige struktur, vi befinder os i.

Erfaringerne viser at frivilligtilbuddet når ud til de unge, som oplever høj grad af belastning i livet, men der er ikke lavet konkrete undersøgelser på, om de unge havde erfaring med eller ønske om at række ud til civilsamfundet på egen hånd, såfremt de ikke var blevet introduceret til Giv Et Øjeblik.

Kommune og civilsamfund fortsætter samarbejdet

I projektet er frivilliginddragelse blevet en prioriteret del af den kommunale praksis i Skanderborg Kommune. Det er sket gennem en tæt integration af frivilliginddragelse i de eksisterende arbejdsprocesser i de forskellige teams på børne- og ungeområdet.

For at opnå denne integration og prioritering har det været nødvendigt med et meget tæt samarbejde mellem Skanderborg Kommune og KFUM's Sociale Arbejde.

Projektperioden udløber med udgangen af januar 2024. Bikubenfonden har dog besluttet at forlænge afprøvningsperioden igennem resten af 2024. I denne periode vil der være fokus på implementering og drift af konceptet.

Da projektet overgår til implementering og drift, skifter projektledelsen til Skanderborg Kommune. Center for Digital Pædagogik fortsætter som sparringspartner for medarbejdere i projektgruppen og styregruppen. KFUM's Sociale Arbejde fortsætter som den primære aktør fra civilsamfundet.

Den vigtigste læring fra projektet ift. samarbejdet

Flad organisering med frihed til at eksperimentere

En flad og tæt organisering har givet koordinаторerne frihed til at eksperimentere og udvikle nye tiltag. Det blev etableret et projektteam med en medarbejder fra Skanderborg Kommune (projektkoordinator), civilsamfundet (frivilligkoordinator) og en projektleder fra Center for Digital Pædagogik. Det har skabt en flad og tæt hierarkisk struktur i organiseringen, hvor begge koordinatører har haft frihed til at eksperimentere på egen hånd, og løbende tjekke ind med hinanden, ligesom at projektleder har støttet op, når det var nødvendigt.

Styregruppe med fokus på læring

En styregruppe med deltagelse fra ledelsen i begge sektorer har sikret et fokus på læring og udvikling. Ledelsen fra Skanderborg Kommune og civilsamfundet indgik i en styregruppe sammen med projektleder og repræsentant fra Bikubenfonden. Styregruppen havde et særligt fokus på læringsperspektiverne i projektet, mens projektleder ligeledes sørger for at italesætte eventuelle udfordringer fra projektteamet.

Stærkt sammenhold på tværs af sektorerne

Gennem hele projektperioden har der været forskellige heldags arrangementer for både projektteam og styregruppe, ligesom der var en studietur i starten af projektet. Det har bidraget til et helt særligt sammenhold på tværs af de to sektorer, fordi alle deltagere fik mulighed for at lære hinanden at kende i mere uformelle - og ikke tidspressede - rammer. Dette har skabt tillid og forståelse, som har været afgørende for at skabe et succesfuldt samarbejde.

K F U M ' S
SOCIALE
ARBEJDE

Center for
Digital Pædagogik

Skanderborg
Kommune

Projektet er finansieret
og støttet af

BIKUBENFONDEN

For mere information

Kontakt Signe Sandfeld Hansen på signe@cfdp.dk

Find hele erfaringsopsamlingen på www.cfdp.dk/udgivelser

